Ч. 54. Середа 23 (10) марта 1910. Рік XX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ вертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почт.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц.к. Старостwах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти політичні.

*Скандал в угорскім соймі. — Реформи палати льордів в Анґлії. — З далекого Всходу.*

Як вже вчерашні телеґрами коротко донесли, скінчило ся вчерашне засїданє угорского сойму небувалим доси в історії сеї палати скандалом. Перший раз в тім соймі не лише обдїлювано себе обильно поличниками, а навіть кров полила ся. Кажуть, що бійка розпочала ся від простого нападу на президента міністрів, міністра рільництва і міністра гонведів. Заки почато кидати книжками, каламарами і попельницями, зневажено чинно тих трех міністрів. Поклик до бучі видано в хвили, коли президент міністрів ґр. Кін Гедерварі не могучи дістати послуху в палаті, наблизив ся до стола стеноґрафів і хотів їм подиктувати свою бесіду. Перший почав кидати обидливі лайки звістний з процесу б. міністер судівництва Ґеза Польоній і став кричати до ґр. Кін Гедерварі'ого: „Иди до дому божевільних, дурний псе, ти свине!“

Міністри і посли поспішили зі своїх лавок на середину до президента міністрів, бо положенє ставало ґрізне, з усїх сторін летїли книжки, каламарі. Міністер рільництва засланяв президента, але було вже за пізно; засланяючих президента міністрів послів розірвано і посли з партиї Юшта товпою кинули ся на ґр. Кін-Гедерварі'ого.

Першим ударом, який поцїлив президента міністрів, була велика книга; перелетїла понад головами послів і ударила ґр. Кін-Гедерварі'ого в чоло, відтак зараз на его лици показала ся кров. Книжку кинув пос. Льовач. Відтак посипали ся вже як град книжки, акти, каламарі, попельниці.

П. Захаріяс кидає величезним каламерем і поцїляє президента міністрів в рамя, за кілька хвиль летить тяжка мосяжна попельниця і паде на міністра рільництва Шерені'ого. В хвили, коли Шерені обтирає кров з лиця президента міністрів, великий каламар вхоплений з міністерияльного стола і кинений з великою силою, поцїляє Шерені'ого в голову, завдаючи єму рану 10 центиметрів довгу.

Між послами нападаючими міністрів визначили ся Льокач, Ґаль, Гофман, Мадарас, Ендрей і Захаріяс.

Коли инші посли не з прихильности до ґр. Кін-Гедерварі'ого, але для ратованя поваги палати, почали вбивати ся клином між міністрів а нападаючих послів, настала проста коршемна бійка. Поличники сипали ся градом на всї сторони.

З урядового справоздання виходило би, що посли не признавали ся відтак до участи в бучи. Лише посол Сакоят заявив, що кинув в президента міністрів кодексом правним, щоби бодай в той спосіб довести до стичности між законами а головою Кін-Гедерварі'ого, котрий не шанує законів.

На коридорах прийшло відтак до сварки між поодинокими послами. В наслїдку прийде між противниками до поєдинків.

В Анґлії розпочав ся 15 с. м. „великий тиждень“, в якім низша палата буде займати ся реформою висшої палати; принайменьше має бути відобране палатї льордів право вета при буджетї. До того додав консерватист Розбері ще популярнїйше домаганє, щоби в висшій палатї знести право дідичности.

Він заявив, що льорди самі переконали ся про некористність занадто великого числа членів висшої палати для якої небудь працї, позаяк суть они занадто представителями інтересів одного сторонництва та що більша

---

15)

## В найбільшім містї на сьвітї
або
### Льондон, его займавости і житє в нїм.

*(Після дра Швана, дра Отта, Шардта і др. зладив К. В.)*

(Дальше).

Десять кроків від місця трачення була земля вздовж чорного муру, що окружав вязницю, раз коло разу заповнена трупами висїльців. В домовини, збиті з простих дошок, складали висїльців, здоймлених з шибеницї, посипали негашеним вапном і закопували в землю, а в камінним мурі видовбували початкові букви імен закопаних. Поміжи цїлою масою тих букв тягнули ся рядом в нерівних відступах від себе якісь дивні, мов би дрожачою рукою вирізані на камени букви, котрі всї разом творили слова *FLOWERY LAND* (фляуері ленд— цьвітистий край) — дивну назву в сім місци. Була то назва анґлійского корабля, котрого залога, зложена з девятьох моряків, віднокутувала тут смертию на шибеници за убитє свого капітана.

Около Вестмінстерскої опатиї, Тавру і Нюґету крутять ся дивні слїди давної анґлійскої культури: мішанина цивілізациї з варварством, християньства з поганьством. Вернім же ще раз до Вестмінстерскої опатиї, а побачимо там щось, чого ніяка инша християньска церков на сьвітї не покаже: мале паноптікум або кабінет воскових фіґур, до котрого можна зайти лиш за оплатою і в певних годинах.

Аж до 18-го столїтя був в Анґлії звичай при похоронах мужів державних та всїляких вельмож робити з воску ляльки природної величини, представляючі померших. Ляльку ту ставлено в місци над гробом, де опісля мав бути поставлений памятник з мармору або зелїза. Отже тоті фіґури переховують тепер в компатї над каплицею опата (ігумена) Аслїпа (Islip). Фіґури тоті мимо того, що они мають на собі богату одіж і правдиве мереживо, роблять дуже нуждение і прикре вражінє; они подобають на дружину театральних акторів, що дають в якійсь шопі представленє, або на тих замаскованих, що в мясниці повитиравши собою всїлякі кути, вертають замацені назад до дому.

Насамперед впадає тут в очи особа Кароля II., анґлійского короля, що помер в 1685 р. Він сидить тут в якімсь дрантивім капелюсї зі струсиними перами, в перуці, а его подовгасте лице з довгим носом і чорними очима есть бліде як стїна; дороге на нїм одінє есть поваляне і зімняте, а цїла тота фіґура виглядає, мов би той монарх лежав вже довший час в гробі і лише що ожив і вийшов з него. Недалеко від него сидить в скляннім клїтцї королева Анна з грубим обвислим лицем і нїби якимись зажуреними очима, а одінє на нїй мов би у якоїсь бідачки, що купила его десь на тандитї.

Відражаючо поганою єсть фіґура королевої Єлисавети. Она зроблена вірно після трупа королевої а тота королева, що за житя, коли вже була постаріла ся, все ще удавала молоду і малювала собі лице та й по давному готова була залицяти ся до своїх любимців, померла в страшних муках; їй все здавало ся, що хтось хоче єї убити, з перепудженим лицем бігала з одного кута в другий, не хотїла нїчого їсти, бо бояла ся, щоби єї не отроїли; від часу до часу пробивала шпадою коври, котрими були позавішувані стїни, бо гадала, що там хтось поза ними сховав ся, щоби їй житє відобрати. Перед самою смертию сидїла днями і ночами на кріслї, бо бояла ся лягати на постіль. Так і закінчила житє а то єї перепудженє лишило ся й по смерти на трупі та й на восковім лици фіґури видко, як оно викривило ся зі страху. Перед нами сидить якась напудрована і намальована відьма в довгім станику зі срібними вишивками украшеними ще дорогоцїнними каменями — зі скла.

Коло Єлисавети знаходять ся фіґури Вільгельма III. і его жінки. Король, малого росту, стоїть на стільчику коло своєї жени високого росту, як то иноді робив і за житя, щоби его мале королївске величество не дуже впадало в очи при его великій жінцї. Дальше знаходять ся тут високі фіґури княгинї Річмонд, дуже добре викінчені фіґури Піта і Нельзона, хоч сї два поправді не належать сюди, бо їх перевезено на похоронї разом з небіжчиками.

часть народу нерадо глядить на принцип дідичности. Пляни правительства в справі будучого уладженя висшої палати безмисльні і нельоґічні, бо правительство хоче зразу зробити з висшої палати нічо не значучу інституцию, а потім поробити предложенє в справі єї зреформованя. Суть два головні принципи, без яких остане безхосенною всяка реорґанїзацийна праця, а іменно: знесенє дідичного права засідати в висшій палатї і заведенє виборности. Принцип виборности є новим в Анґлії, але впрочім всюди в уживаню. Він не має на думці вибору з волї народу, але думає, що палата зискає лише на силї і достоїньстві, злучивши ся з радами ґрафств і міских корпораций. Розбері закінчив відзивом до висшої палати, щоби ратувала край перед правлїнем при помочи одної палати, яке покінчило би ся дуже некористно. Він вірить, що льорди уратують рівновагу сил в лонї конституциї і тим здобудуть для себе віковічну честь.

Бесіда Розберіґо ввела правительство і єго більшість в правдивий клопіт; дискусия над нею має тревати чотири дни.

На далекім Всходї появили ся дві вісти, дотикаючі тамошних справ, але по правді виключаючі одна другу. І так між Росиєю і Японією мало прийти до угоди, яка рівналась би просто союзови, а іменно з огляду на найновійший проєкт американьского секретаря стану Кнокс в справі уміжнароднення мандзюрских зелїзниць. Анї Росия, анї Японія не мають охоти допустити в круг своїх інтересів означених договором з 1906 року третого союзника.

Після иншої вісти має знов прийти до порозуміня між Японією а Сполученими Державами, після якого ті обі держави мають обняти геґемонїю на далекім Всходї, придержуючи ся однак принципу „отвертих дверий“ і ґарантуючи рівнозначне трактоване торговлї инших народів. В разї неспровокованого нападу зі сторони якоїсь держави, одна з підписаних на угоді держав має помагати другій против тамтої. Японія з обовязує ся морально удержувати мир на далекім Всходї, зате Сполучені Держави мають згодити ся на ті середники, які узнає Японія відповідними для контролї і охорони хіньской Манджуриї.

Нї з японьскої, нї з американьскої сторони не можна діждати ся потвердженя або заперечення послїдної вісти. Японьский амбасадор в Вашинґтонї заявив, що розходить ся тут о виміну нот ще з перед 18 місяців в справі удержаня status quo у всхідній Азиї та що приписуваний Японії проєкт є надто далеко ідучий.

З американьскої сторони заявляють знов, що розходить ся тут о російску і японьску концесию на будову зелїзниць в Манджуриї. Коли обі скінчать ся, ті держави будуть мусїли знов забігати у Хин о нову концесию; а що поза Хінами стоять держави, тож увзглядинивши се, покаже ся хибною вість про бажанє Сполучених Держав, уміжнароднити манджурскі зелїзницї. Ведено вправдї переговори з Росиєю що до уміжнародненя російскої части зелїзницї, але они розбили ся, тож Америка звернула ся до Японії. Але японьска вість про російско-японьский союз не додасть Америцї охоти заключати союзу з Японією, бо через те Америка мусїла би не лише узнати Японію опікункою і користаючою з Манджуриї і хіньского побережа Тихого Океану, але і контролювати вмішуваня третої держави в опікунчі і контрольні права Японії дотично Манджуриї, евентуально єго оружно відперти.

# Новинки.

Львів, дня 22 марта 1910.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував в статї дирекциї полициї у Львові концииста полициї, Ант. Найончковского, комісарем полициї, а концииста полициї в Триєстї, дра Ів. Бродского концептового практиканта полициї Алекс. Тимяницкого конципієтами полициї.

— **Загальні збори** Рус. Тов. педаґоґічного у Львові відбудуть ся дня 4 цьвітня 1910 о годинї 10 рано в шкільній сали Народного Дому III поверх. Перед зборами о годинї 8½ відправить ся в Преображеньскій церкві служба Божа з панахидою за померших членів при співучасти молодїжи шкіл Тов. і хору бурсаків. Дневний порядок (рано від 10—1): 1) Відкритє зборів головою Тов. і вибір президиї зборів. 2) Відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів. 3) Звіт секретаря. 4) Касовий звіт. 5) Звіт магазинера. 6) Звіт контрольної комісиї. — (По полудни від 4 години): 7) Вибір голови, 5 членів Виділу і 3 заступників. 8) Вибір контрольної комісиї. 9) Внесеня і інтерпеляциї членів. 10) Реферат дра Романа Ковшевича: „Der deutsche Schulverein“, „T. S. L.“ а руске Товариство педаґоґічне.

— **В Комарнї** відбуде ся заходом філїї „Просьвіти“ дня 29 с. м. о 8 год. рано в церкві сьв. Петра і Павла в Комарнї Поминальне Богослуженє за бл. п. Михайла Малецкого, дідича Угерець винявских і добродїя Селяньскої Бурси в Комарнї. Відтак о год. 10-тій в сали Товариства Задаткового загальні збори філїї „Просьвіти“. На зборах виголосять ласкаво реферати: др. М. Коцюба і п. Петрушевич зі Львова. По зборах відбуде ся роздача через льосованє членам товариства премій, на які зложать ся господарскі знаряди, щепи, насїнє, пляцет (вартости 70 К). В льосованю будуть могли взяти участь лиш ті члени, що на руки філїї заплатили членьску вкладку за рік 1910. або ще перед зборами впишуть ся в члени нашого товариства. Кожда читальня, що заплатила вкладку за р. 1910. може голосувати через делеґата: голову або заступника голови. — Вечером того самого дня о год. 7 буде КОНЦЕРТ славнозвістного бандуриста Гната Хоткевича.

— **Огні.** Вчера вечером в домі при ул. Кармелитскій ч. 4 варив фротер в помешканю дозорця Будзїньского терпентину з воском і фарбою на масу до запусканя підлоги. Не зважаючи на то, що під кухнею есть сильний огонь, лишив терпентину на кухни і вийшов. Нараз наступив вибух терпентини і від огню займило ся ліжко дозорця разом з постелию, а відтак зачали горіти і инші предмети. Жінка Будзїньского вхопивши дитину вибігла з хати, а на єї крик надбіг робітник з сусїдної будови, Павлячек та разом з другими робітниками пригасив огонь, заким ще наспіла сторожа пожарна. Шкода, яку потерпіли Будзїньскі, виносить около 140 К. — У Виткові старім каменецкого повіта, вибух дня 18 с. м. над раном з незвістної причини огонь, котрий знищив будинок до тла. Хата була обезпечена в тов. „Днїстер“. Відтак огонь перекинув ся на сусїдні будинки і згоріли будинки Мендля Баумвальда, Стефана Коритиньского, обезпечені в тов. краківскім і кузня Івана і Агафії Косів, обезпечена в „Днїстрі“. Крім того погоріли ковальскі знаряди, необезпечені. Найбільша небезпека грозила будинкам, обезпеченим в „Днїстрі“, але завдяки енерґічному ратункови „Соко-

---

Сї воскові фіґури уставлено тут більше задля спекуляциї, щоби они притягали видців і службі церковній збільшали трохи доходу. І треба признати, що они робили своє. Воскова фіґура Піта, того найбільшого анґлійского мужа державного в 18-ім столїтю, так спершу притягала видців, що оплату за вступ підвисшено із трох на шість пенс, а знов фіґура Нельзона, того славного адмірала, що побив під Трафальґаром французко-шпаньску фльоту, робила знамениту конкуренцию єго памятникови, виставленому в церкві сьв. Павла.

Крім наведених тут воскових фіґур, що заступали нїби тоті поганьскі, староєгипетскі „Ка“, котрі в пірамідах попри мумії представляли нїби духів померших, єсть тут ще богато инших; лишім їх однак в спокою а підім до справдешного паноптікум, до кабінету воскових фіґур панї Тіссо, котрий належить в Льондонї мало що не до таких самих займавостий як Тавер, Вестмінстерска опатия або й церков сьв. Павла.

Панї Тіссо (Tussaud) вже давно нема на сьвітї, але єї дїло стоїть і притягає людий до себе, хоч правда більше тих, що заїздять з провінциї, як справдешних Льондонцїв та приносить красний дохід єї потомкам. Єсть то величавий будинок при ул. Марілєбон, на котрім видніє ся напись зроблена з величезних золотих букв. Присїнок сходовий виглядає тут мов би в якій палатї, стелї всюди прекрасно помальовані а для вигоди гостий єсть тут ще й велика елєґантна реставрация. Коли переходити тут через салї, де містять ся всїлякі фіґури, особливо же в хмарний зимовий вечер, то чоловікови здає ся, як колиб то все був лиш якийсь один страшний, пригноблюючий сон. Коли дивити ся на тоті фіґури, що тут сидять і стоять в сумрачнім сьвітлї, то здає ся, що они всї жиють і нїби завертають своїми скляними очима так, що они аж скриплять; живих людий, що сидять коло них на лавках, уважаємо нїби за якісь штучні додатки, уставлені для жарту, і аж кинемо ся, коли они нараз встануть.

Тут можна побачити старих анґлійских королїв в звисаючих до самої землї, широких соболевих плащах із поблискуючою зброєю; княгинї з буйним як лен волосєм і в діядемах на голові, в котрих сьвітять ся дияменти і рубіни зі скла а поміж ними видко й фіґури в звичайнім щоденнім одїню і в першій хвили не можемо навіть розпізнати, чи то справдешні живі люди чи лиш фіґури.

Портретові фіґури містять ся тут в салях на першім поверсї. Там можна побачити мало що не всїх найвизначнїйших людий анґлійского народу почавши від Вільгельма Завоєвателя аж до Ред'ярда Кіплїнґа. Та и Французи і Нїмцї мають тут своїх репрезентантів. Між иншими знаходять ся тут фіґури представляючі дївицю Орлєаньску, Лютра, Бісмарка, цїсаря Вільгельма II. і т. д.

В партері видко фіґури, що творять ґрупи і так представляють один цїлий образ. Так н. пр. можна тут побачити як тратять Марію Стюерт, як ґен. Гордон стріляє з пістолєта в Муринів, що нападають на него зі списами і рушницями в руках. В иншім місци видко, як Робін Гуд, званий королем лєсів, герой анґлійских народних казок, стоїть на кладцї над потоком, в котрого справдешній водї плавають ґумові качки; перед помершом Наполеоном стоїть Велїнґтон і засумований придивляє ся єму. Окреме місце займає Наполеон І. і єго часи. Там видко той прапор, який Наполеон пожертвував ґвардиї острова Ельби, коли там сидів на заточеню, три цїсарскі повози, два з під Ватерльо а один з острова сьв. Гелєни, лавку зі сьв. Гелєни, на котрій Наполеон сидів, ніж, вилки і щіточку від зубів, ба и зуби Наполеона, що на одно снїданє з'їдали нараз кусень Европи.

Не брак тут також і страшних річий. Так н. пр. можна тут побачити ніж від ґільотини, котрий відрубав богато тисячів людских голов. Ніж той спочиває нинї в шафцї за склом а коло него знаходять ся посмертні маски, які робила панї Тіссо з тих голов, що їх той ніж відрубав, а крім того ще и кілька заржавілих інструментів, якими давнїйше послугувала ся людска справедливість: шруби, котрими роздушувано людем великі пальцї, іспаньскі чоботи, в котрі взувано людий, розпалювано і паливано в них смоли і т. д. Поза деревляними огорожами стоять всїлякого рода злочинцї і дивно лиш, що руки у них чистенькі а лиця такі здорові як би у добре вихованих і вигодованих панів.

Коли чоловік вийде з того паноптікум, то аж чує ся нїби якийсь щасливійший. Як ще в першій хвили не опамятав ся, то готов би когось, що стоїть де на улици, приперти до стїни, взяти за ніс і поторгати єго, щоби переконати ся, чи то справдї вже живий чоловік, чи може ще й тут воскова фіґура.

(Дальше буде).

ла“ з Виткова старого огонь зльокалїзовано і не допущено до більшого нещастя. Загальна шкода на будинках виносить 2940 К, на движимостях 3106 К, в тім готівкою згоріло 186 К. „Днїстер“ потерпів шкоду на 600 К, а краївеке Тов-о на 1400 К, проча шкода не була обезпечена. — З Иокогами в Японії наспіла вість, що там був страшенний пожар, котрий знищив 500 домів, 3000 людий остало ся без стріхи.

**— Вісти з Бразилії.** „Прапор“, одинока українська часопись яка виходить в полудневій Америцї в Куритибі під редакциею п. Клима Ґутковского доносить в ч. 2 з дня 21 січня (3 лютого): В школї ім. Шевченка в Куритибі, яку заложив редактор Клим. Ґутковский і віддав в заряд товариству ім. Шевченка розпочала ся наука ще 15 грудня м. р. Оплата від дитини 2 мілї місячно. Хто посилає більше як 2 дітий, то за кожду трету, четверту чи пяту дитину платить лиш 1 міля. Кожда дитина дістає потрібні книжки даром, бо п. К. Ґ. вистарав ся в конзулятї о богато книжок, велику стінну мапу та грошеву субвенцию. Додаткові вписи тревають до 15-го лютого. Оплату за науку складає ся у Івана Кутного, голови Товариства і комітету шкільного. — Впадає в очи поміщена в згаданій ґазетї слїдуюча оповістка: Тов. „Просьвіта“ взиває п. Василя Кульчицкого, бувшого учителя нашої кольонії, щоби зволив зголосити ся по свої річи (які полишив в шкільнім будинку) лично або письмно, в противнім разї всї річи остануть продані, а гроші з продажи підуть на покритє претенсий товариства та приватних осіб. — За Тов. „Просьвіта“ Стефан Яницкий.

**— Репертуар руского театру в Коломиї.** (Саля Каси ощадности). Початок о год. $7\frac{1}{2}$ веч.

В середу, дня 23 с. м. „Фавст“, опера в 5 дїях Гунода.

† **Померли:** О. Григ. Словицкий, шамбелян С. Св. Папи Пія X, декан і парох м. Буська, член окружної Ради шкільної упокоїв ся дня 19 с. м. по короткій недузї в 65 р. житя а в 40 съвященьства. З покійником зійшов в могилу оден з тихих та ревних робітників на народній ниві, що ніколи не розголошують свого імени, але щедрими датками причиняють ся до розвою наших інституций. Покійний придбав собі своїми личними прикметами щиру симпатию так у своїх кондеканальних, як і серед міщаньства, яке під его проводом гуртувалось головно коло економічної працї, тож не диво, що покійний лишає по собі щирий жаль у міщан, як і у всїх, що его близше знали.

**— Пригода на зелїзници.** Дирекция зелїзниць державних подає до відомости: Нинї в ночи вискочила із шин резервова машина разом з тендером на одній з головних зворотниць в Золочеві, внаслїдок чого переїзд поїздів аж до усуненя перешкоди став ся неможливим. Рух особовий відбуває ся хвилево з пересїданем в Золочеві. З людий нїхто не потерпів нїчого.

**— З товариства „Руска Бесїда“ у Львові.** Дня 19 с. м. відбували ся загальні збори товариства „Руска Бесїда“ у Львові, котрі однак задля спізненої пори не скінчили ся і для того докінченє зборів відбуде ся аж дня 2 цьвітня с. р. Збори відкрив голова товариства радн. Шехович і згадав про помершого члена дра Яр. Кулачковского, котрому присьвятив кілька теплих слів, що збори вислухали стоячи. Із звіту господаря і касиєра показує ся, що „Бесїда“ має 180 членів, виписує 46 часописий, між ними 25 україньско-руских, що делеґати товариства брали участь у всїх народних торжествах у Львові і в краю, що в послїднім роцї видано на добродійні цїли квоту 523 К та що майно товариства виносить понад 11.000 К, а вартість інвентаря товариства, бібліотеки і інвентаря театрального виносить квоту 12.423 К. Усїх товариских забав уладжено в минувшім роцї 9, а крім сего відступлено салю на відчити і наради 19 разів.

Із звіту референта театрального показує ся, що народний руский театр, котрий і дальше остає під дирекциєю п. Іос. Стадника, удержує персонал зложений з 60 осіб; в минувшім роцї гостив театр в 15 місцевостях, де дав 249 вистав; найчастїйше грано: „Марусю Богуславку“, „Гальку“, „Фауста“, „20 днїв тюрми“, „Марійку“, „Жидівку“; в протягу року виставлено 9 нових штук, а то: 1. Пучінія „Madam Buterfly“, 2) Пачовского „Зоряний вінець“, 3) Кропивницкого „Вій“, 4) Ґрільпарцера „Филї моря і любови“, 5) Шпаржиньского „Кума Марта“, 6) Старицкого „Під Івана Купала“, 7) Шілєра „Вільгельм Тель“, 8) Карпенка Карого „Батькова казка“, 9) Володского „На бідного Макара“. Від 1 січня 1909 належить театральна до Заведеня обезпечень приватних функціонарів з місячною преміею 350 К. Давний фонд емеритальний роздїлено поміж членів дружини в міру лїт служби, а поодинокі книжочки щадничі є в перехованю „Бесїди“. — По оживленій дискусиї удїлено устпаючому видїлови абсолюторию, а вибір нового видїлу відложено на пізнїйше.

**— Процес Тарновска-Комаровский.** Прілуков розповідав дальше, що дожидав Тарновскої в містї Тур. Одного дня дістав від неї депешу з Петербурга а відтак знов через чотирнайцять днів не мав від неї ніякої відповіди. Опісля писала єму з Петербурга, що поробила богато знакомств і дуже занята. Пізнїйше поїхала до Ореля і там мали з'їхати ся. Замість того завізвала она его до Берлина і тут зробив він її велику сцену, але простив її. Она сказала менї — розповідав Комаровский — що віддасть ся за Комаровского. Мене то дуже обурило а она сказала зовсїм спокійно: То гинь! — Перієрівна намавляла мене, щоби я собі смерть зробив і казала, що Тарновска буде мене тодї обожати мов би якого сьвятого. Одного дня прийшла Тарновска до мене, взяла мене за шию і сказала: Ти колись мене розумів а тепер вже не хочеш. Будь лиш спокійний; я не хочу, щоби ти згинув.

Предсїд.: Чи она хотїла таки дїйстно намовити вас до самоубийства? — Прілук.: Не хочу того казати; розповідаю лиш все, як було. Тарновска глузувала собі з мене, коли я одного разу їхав з нею і я хотїв втечи, але не мав гроший. Она казала менї, щоби я поїхав до Венециї. На то сказав я їй, що не маю гроший. — „Добре — сказала она — то я тобі куплю білєт“. Тими словами мов би мене по лици набила. Я дав їй прецї всї мої гроші і зажадав їх тепер від неї.

Тарновска схопила ся з постелї — бо то було в ночи, коли ми завели ту розмову і она взяла револьвер. На то вбігла Перієрівна і сказала, щоби я не домагав ся гроший від Тарновскої, бо она готова смерть собі зробити. Але я упер ся і відобрав гроші. Тарновска зажадала, щоби я виставив її квіт, але я не хотїв того зробити. Відтак поїхав я до Монахова і написав Тарновскій, що наші зносини на завсїгди скінчили ся. Але небавком відчув я гірко єї неприсутність і зателеґрафував до неї, щоби приїхала. Она приїхала, була для мене дуже добра і ми поїхали разом до Верони, де я розійшов ся з нею. Тарновска поїхала до Венециї а небавком і я поїхав туди за нею.

У Венециї — розповідав Прілуков дальше — сказала Тарновска до мене натякаючи на ґр. Комаровского: Зроби так, щоби той чоловік щез з лиця землї. Тут Прілуков розплакав ся а коли успокоїв ся розповідав дальше: Перієрівна казала менї, що Тарновска не могла би з ґрафом жити і казала менї присягати, що я увільню Тарновску від него. Відтак розповідав Прілуков як він у Відни з припорученя Тарновскої ходив до товариства асекурацийного „Gresham“, щоби там перевести асекурацию на житє на імя Комаровского. — Велика утома не дала єму вже дальше розповідати і розправу на тім перервано.

# Телеґрами.

**Відень** 22 марта. Єго Вел. Цїсар поїде завтра до Вальзе на Великоднї сьвята і верне в понедїлок до Відня.

**Будапешт** 22 марта. З нагоди торжественного закритя угорского парляменту в заступстві Є. Вел. Цїсаря Архікн. Иосифом, зібрали ся на коволївскім замку члени обох палат, де о 12 год. в полудне явив ся Архікн. Иосиф і засїв на тронї та відчитав опісля престольну бесїду. По відчитаню пішли всї до каплицї, де в присутности Архікн. Иосифа відбув ся молебень (Te Deum).

**Сераєво** 22 марта. Босаньске правительство розписало вибори до сойму на час від 18 до 28 мая.

**Льондон** 22 марта. Часописи витають зближенє межи Австро-Угорщиною а Росиєю яко запоруку мира. „Daily Graphic“ думає, що Ізвольский в переговорах не конче був щасливий, бо Австро-Угорщина узискала все, чого хотїла. — „Morning Post“ пише, що переговори показали, як поважне було зірванє зносин межи обома правительствами.

**Чікаґо** 22 марта. При катастрофі зелїзничій коло Ґрін Лявитен згинуло 33 осіб а 31 було зранених.

**Константинополь** 22 марта. Султан і болгарска королївска пара надали собі взаїмно ордери.



За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарні В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).